

شراط اشتراك :
سنه لکى ۳۰ ، التى آيلنى
۲۰ غرور

ممالك اجنبیه ایچون :
سنه لکى ۱۰ التى آيلنى ۶ نفرانقدرد . اعلانات
ایچون اداره مامورى محمد ذھنى بکه مراجعت ایتملیدر .

۱ ایلول افرنجی

۱۹۱۰

۱۹ اغستوس ۱۳۲۶

صاحب امتیازی :
شهبندز زاده قلبهلى
احمد علمى

اداره و تحریر علمى :
جفال اوغلى جاده سنده دائره مخصوصه صدر .
مخابرات صاحب امتیاز ايله جریان ایتملیدر .

نسخه سی هر برده

۲۰ پاره در .

۲۷ شعبان ۳۲۸

وَأَعِزِّهِمْ وَأَعِزِّهِمْ وَأَعِزِّهِمْ : إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُؤْتِي

دېمک که هر کچن کون اتحاد عليهنه ، وطن و ملت
ضررينه کچدی و کچور .

عثماني عسکرلرله بولغار وياخود يونان عسکريني
مقايسه ايدنلر و هله ضرورته دکل سيرته باقاندلر ، عثماني ناک
تفوقی تسليم ايجون بر دقيقه تردد اجتز . بولغار
اردو سنده بر لواي ادارهيه مقتدر حسابلر يوقدر ،
محاربه ميداني ايله رسم کچيد ميدانلري و هله قافه
شانتان سالونلري آرمسنده بويوک فرق واردر .
قوه حقيقيه ايله کاغد اوزرنده کي قوه آرمسنده ايسه ،
خيال ايله حقيقت آرمسنده کي فرق قدر بويوک بر
مسافه واردر . بولغار اردوسنک انتظامي بر حسن
ظندن ، قوتي بر فرضيه دن عبارتدر . بولغار قوه يته
جبرلينک فدا کارلندن ، متانتندن بولغار اردوسنه
انتقال ايسه غايت ياکلش بر فکردر . بش ميليون
بولغار اينجده بشيوز بيک ، ابکي بيک ييکيت وفدا کار
چيقايلاماسي بولغار اردوسني تشکيل ايدن افرادک
مغيار مزي اولاماز .

ميدان محاربه ، غريب بر صراط امتحاندر ،
ارنا ، فطرة ، تاريخاً غلبهيه ، متانته ، شهادته
آلشمن اولان عثماني آرسلانلري تاريخاً هيچ ،
يدي عصردر محکوم ، ارنا قورقاق اولان اردولرک
مغلوبي اولاماز . بوندن ماعدا حقه استناددن متحصل
بر قدرة ، مقدرات بشريه دست قدرتيه تدوير
ايدن بر الله واردر .

بورالريني اونوتمالی يز . وطنزده بواغتشاشات
مردوده باقي قالدقچه ، وجود مليت ، عداوت حويينا
تيله معلول بولوندقچه بوتون تشبثات و مساعيمز
عقيم قالاچقدر . ايشه اسادن باشلامالی يز . بولغار
ويونان انتريقه لر ينک مملکت مزده ابداع ايتديکي
وضعيت ، هر حالده ظنمزدن دها تهله کيدر .

بائيندرد:

برنجي کتاب

مقدمه

حسنک کوزلرنده کي شراره غريبه موقتاً نهان
اولش ويرينه اشمه عشق و محبت قائم اولمش ایدی .
شيرين نوسواک بولنظرک آلتند ديتره بوردی . کوزلريني
قبادی ، متضرعانه اللريني آجدي :

— آه سزی نه قدر سوديکمی بيلسه کز ! یدی
سنهذر هلاک اولمديغمه شايبورم ، ايلک کوردیکم کون

هر شيدن اول بو وضعيتي تبديله چالشمالي يز .
يونک ايجون ايسه يونانستان و بولغارستاني تأديبن
عثماني اولمق مجبورينده ايکن هم حساً و هم طوراً
يوناني و بولغارستاني اولان بر قسم وطنداشلر مزلک
اميد و خيالاتي بوعلاج ايله اخادن باشقه چاره يوقدر .
ينه تکرار ايديبوروز : لازم کلييورسه سنه لرحه
معاش آلامالي ، سنه لرحه ک عادي ايلسه لرحه کز مملی ،
سنه لرحه يالکيز قوری اکلک بيملي يز . آز چوق
آلميزده هر نه وارسه هيسني اردومن و دوتما مزلک
سريماً اکال نواقص و تربيد تيجيهزانه صرف ايتملي ،
يونان و بولغارستاني بزه قتالک ايدمه يه چک بر منزلته
سوقالي يز . بويله بر وضعيت ، شانلي بر مغلوبيتدن
دها تهله کلي اولديغني نظر دفته آلاجق اولان بوتون
افراد حيتمنان ملت ، هر دورلو فدا کارلغه حاضر
اولانک و هنوز ذوق و راحت دوردي کليديکي ايجون
وقتمز آرزولرله وقت کچيرمه مملک لزومني تقدیرده بر
دقيقه تردد اجتز . زنکين اولمق ايسيتيورسه ق . يک
چوق سفالترى ، راحت اولمق ايسيتيورسه ق يک چتين
مختلاري ، غالب کلک ايسيتيورسه ق ، يک چوق فلا -
کتري ، مسعود اولمق ايسيتيورسه ق ال بويوک مناعلري
افتحاحه حاضر اولمالي يز .

شهيد زاده :

احمد حلمي

اجتماعيات

مهاجرت اسلاميه

و

يکي اويونار ، يکي يالانلر

اقلانلرک بدايت ناسنندن بری ايکده برده
ميدان فعاليت حيقان مسئله لردن بری ده « مهاجرت

دنبري سزی ر . حمدن زياده سوييورم ، لکن شمدي يه
قدر بر التفاته بر اميده نائل

— شيرين ! بنده سني اوکون دنبري سوييوردم . لکن
عهده ممدودوع يک بويوک وظائف وارايدی . بولنري
بيتميرک لازم ایدی .

— بنده بيليوردم افسدم ، بنم کي بر جاريه نك
سزک کي برولي نعمته رقيقه اولاميه جهمي دوشونه نرك
قان آغلايوردم . يالکيز بر تسلي وار ایدی که باشقه
برخی سوييورديکيز . بن سزی کنديک فرض ايديبوردم
(غايت لطيفانه کوله رک) کچه لري صباحه قدر کوزل
يوزيکيزي خيالده تحميم ايتديره رک مسعود آيشايوردم .

حسن صباحک وجودی مرمنش کوزلري
آشفشان ایدی . دهشتل بر عبادله صفحه فکرنده
وقوعه کلييوردي . نهايت مغلوب اولدی . « شيرين »
ديدی . شيرين عين حالده « افندمن » جوابی ويردی .
حسن — شيرين ! سوکلم شيرين ، بکاحسن دی ،
صباح دی ، تکلفي ترک ايت ، سنی نه قدر سوييورم
بياسه ک

اسلاميه « مسئله سيدر . مسلمانلرک مهاجرتي يکي
باشلامش برشی دکدر . صووک روس محاربه سني
متعاقب بولغارستانک تشکيلندن ، صربستانک استقلالندن ،
وسنه فرسکات اوستريا اشغال عسکريسي آلتنه آلتديني
زماندن بری مسلمانلرک بو مملکتلردن مادر وطنه
طوغري فماليتله مهاجرتي باشلامشدر . ابتدالري
بومهاجرت ، علاقه دارحکومتلرک و هله بولغارستانک
يک زياده ايشنه کلييوردي . اولاً بومملکتلردن بر
عنصر مخالفت ضميمه يه چک و بلکه ده بتون بوتون
مندفع اولاجقدی . صوکراده بومهاجرتلرک بالضروره
واوجوزها ايله صاناجقاري املاک و اراضی ، ملت
حاکمک ائنه کچه چکدی . بالخاصه بولغارستان
وروم ايلي شرفي ده اووقت املاک و اراضينک اونده
يديسي مسلمانلرک تحت تصرفنده بولونديغني دوشونيليرسه
بوصووک ملاحظه نه قدر مهم اولديني ميدانه چيقار .
مسلمانلرک الارنده اولان املاک و عقاري يوق بهاسنه
آلق ايجون مسلمانلرک ظلم ايتک و مهاجرتي فرار
شکانه سوقق لازم ایدی . بولغارستان بوياده هيچ
بر قصور ايتدی . حکومت مستبدنه ک ، کنج تورکدن
باشقا برشی کورمه ين چيقاسي کوزلري بولغارستان
مسلمانلرک هدف اولديني مظالم و اعتسافاتي کورمدي
حاميسز ، کسه سز قالان ، دونکي رعایا بوکونکي
مات حاکمک حقارات و تفديقاتنه هدف اولان
مسلمانلرک قلباً حساس اولانلري ، اونحقيرات
جهنمنندن قورتولقدن باشقه برشی دوشونمه يه رک
اول امرده هيزت ايتديلر . ديناً متين و غير متحمل
اولانلر ، ارتق کنديسنه يابانجي ايديلن بر وطنده
حتي سمداتله ، قالمقدن ايسه مادر وطنده ، آغوش
مليتده سفيالنه ياشامني ترجيح ايتدی . يالکيز
مستقبلده راحت و صلاحی اومانلر ، وياوطن خاصني ،
ياخود منافع مهمه سني ترک ايدمه يه نلرله مهاجرتدن

شيرين — (مفتونانه) صباح ، صباح عمرم ، عشقم ،
حسن ، سوکلي کوزلر اسلام ايلک جانم اولسه سکا
فدا اولسون .

شيرين — بکا آرتق آجي کل ... کل
بو اسرار انکيز اولسه ، بوايکي عاشقک حمله
کاهی اولدی . حسن عشقه مغلوب اولمش ایدی .

بوندن اوج آی سکره حسن شيرينه وداع
ايديبوردي . بوسباحک نه قدر سوره چکي مشکوک
ایدی . بوافراق يک آجيقلي اولدی . برحسن قبل الوقوع
شيرينک قبلي طيرمالايور و کوزلريني دموع اضطراله
طولديرييوردي . حسنده دخی غريب برناظر موجود
ایدی . حالبوکه حسن اسامي برتهله ک اولمديغني و کرک
کنديسنک و کرک شيرينک طول مدت ياشاياجقاري
کشف ايتمش ایدی . بو حقيقتاري شدت عشقندن
بيله رک شيريني مطمئن ايله اودن برنجي دفعه اوله رق
طيشاري چيقدی . الموتک جمع ناسي اولان جاروشونه
کيتدی . تجارندن بر ذاتی کوردی . بو ذات حسنه يک
زياده حرمت ايديبوردي . حسن اکا ديدی که :

عاجز رنجير و فقير لر و برده استقباله دوجار اوله جقارى مظللى ايلك كونلرده كسدير ميهن كويليلر ايلك سنه لرده كثر تله هجرت ايتديلر .

مع مافيه هجرتك آرقهسى كسيلمه دى ، آزر آزر دوام ايده كلدى . بوسنه وهرسكك الخاق ، بوانا . رستناك اعلان استقلالى كچي احوال اخيره او سبب اميدلر كسدى ، منافى بوتون بوتونه تهللكيه آتدى ، اوتوز سنهك تجربه ايله ذاتاً ثابت اولمش حقايقدن ايكن ، آرق كويليلر بيسله آكلادى كه بولغارستانده عنصر اسلام ايچون بر استقبالي يوقدر . ياذليل ومقهور ياشاق ، وياخود دين و مليتى ترك ايدوب راحت ايتك وياخودده هجرت : ايشته بولغارلرك مسلمانلره بر اقدني اوج امكاندن بهري !

بز بو مقاله مزده هجرتك « دين ، مليت ، انسانيت و حتى منفعت » نقطه نظريه لزوم ويا عدم لزومندن مفصلاً بحث ايتيه چكز ، بوني بشقه بردفتميه . باقوروز ، بودقه « مهاجرت اسلاميه » حقهده چوق كره صوفيدين آره صيره ويانه دن قوپوب آفاقه بايلان يايغر دلردن بحث ايده چكز .

دور زائله مهاجرين اسلاميه قارشى روا كوريلن معاملات هر كسك معاوميدر . حكومت مشروطه ، اسكى حكومتك وجدانسز معاملاتنى تقليد ايده مزدى . بنابرین مادر وطنه ، اغوش مليته النجا ! ايدن مهاجرلر حقهده انسانيت ومدنيك امر ايتديكي تهليلاتى اجرايه مجبور ايدى . مع التأسف « دهليك بويوك ، يامه بك كوچوك » فجو اسنجه بيك درلو مصارف ميرميه مجبور اولان حكومت مشروطه ، مهاجرين ايچون ، تخصيصات جسيمه تفريق و سرمايه اعطاسى كچي ، مستثا فوق العاده معاملاتده بولونه مادي . بويه ايكن بولغار غزته لرى مهاجرتك تشويق وترغيب

— آلدن امره كرده بكا اون ايكي كشي لازم .

— على الرأس افندم بش دقيقه قدر حاضر

اولورلر . « فى الواقع بر مدت صكره اون ايكي شخص

خسك مواجهه سنده بولنورلردى . حسن بونلره

ايجاب ايدن تعلياتى ويردى ايكيلى اوك ايجنده آلت

قائده سا كن اوله رق محافظه ده بولنه جقارى كچي ديكر

ايكيلى ده خارجدن كوزجى اوله جقار وهر اون

ايكيلى دردر در دريو خده تي مناوبه آدا ايده چكلى .

تعلياتلرى قطعى ايدى . اشته كور يايور كه حسن

يكده بر لزوم شديد موجود اولمدينى حالده تدابير

احتياطيه ني اجرادن كيرى طور مادي . تجار ايله بر پارچه

دها مصاحبندن صكره قلمه دن چيقدى كندى .

تجار كندى كندينه « وقت ديكشور ، اون

ايكنجى درجه ده بر ريس ، ديمك بندن ايكي درجه ده

بويوك ورئس اعظم دن درت درجه كوچوك . حاله كه

بندن مترقى تكميل دنيساده انجق قرق اللى كشي

اولمى . شو حاله بو كوريشديكم ريس بانكده مركز

اعضاستندره يدى سندهر سكوننده اولان ينارطاغ

ايدلر يكنه ، بونلره بوز بيكلر جه دونم اراضى ويريله رك بولغارلرك اراضيدن محروم بر اقيديغه دائر يازمادق ،

سوز قوماديلر . بوسوزلرده بر معنا وارمى ايدى ؟

اصلاً ! چونكه بر حكومتك ، مملكتنه التحاق ايدن

مهاجرينه ويره سى به وياخود ع : بانا اراضى توزيح

ايتمه سنى سبب طونارق اراضى به مالك اولمايان بوتون

يرلياره مجاناً اراضى اعطاسنى طلب ايتك قدر منطقه سز

برشى اولاماز . اكر حكومت برلى عذاصره مجاناً

اراضى ويره بده يالكز بواغار عصرنى محروم بر اقسه يدى

ايشته اووقت بويه بر شكائتك معناسى اولوردى :

اوللرى مسلمانلرك مهاجرتندن بك نمون قالان

بولغارستانك بو اتمامتك عجباً سبب نايدي ؟ عجباً

مسلمان تيمه سنك تبع ايدنى ارزوايتمه كمى باشلادى ؟

وينچون ؟

أوت . مسلمانلر ايجنده كي ثروت ظاهريه و باطنيه

اربابى هجرت ايتش و آزر بر مستثايله انجق صناعات

صغيره وخدمات شاقه اعجابى قالمش ايدى . بولغارلر

بوصفنه شانلى و شرفلى ! بر استقبالي حاضر لايورلردى :

خدمات شاقه وصفايده استخدام اولنه جق جاهل ،

محروم حقوق بر صنف ! [يعنى اسارت منديه]

بوصفك ديكر بر وظيفه سى ده اولاجقدى :

احترافات سياسيه ايله قاورولان اتريقه جيلر ، بار تيزانلر

آره سنده حسسز و وجدانسز | بوراده وجدانسز

نه بايدنى بياهميه ين معناسندهر | بر كته « موازنه ، بر

آلت غلبه بولوندير مق .

ايشته بولغارلرك ، بر موجوديت سياسيه و مليه

كوسته ره جك عوامل عنصر يه سندن محروميتندن

صوكر ، مسلمانلرك هجرتنه راضى اولمايشى شو

مطالباتدن ناشى در . مقصد بولغارستانده حالق ، عربيه جياق

فورانه باشلايه جق ديمكدر . « ديه سويور دى .

ديك حسن كندوسنى ومقامنى موسى الهيه تماماً

بيلديرمه مش ايدى . حسنك عزيمتندن بر كون صوكره

شيرين بوقارى قائده كي او طده او طور مش دوشونور دى

صاغ طرفه به . نك صول طرفه و كيلك هيكللرى

تصادف ، ايدنيور دى . قيز جغز يدى سنده تحسردن

سوزانندن صكره نازل اولدينى و صلتك اذواقي

تفكر ايله نيم متبسمانه طور ييور ، وكوزلرى كويا

اعماق خيالنده وجه مجبوز ، آرايور دى . شيرين

دالمش دالمش ايدى . بوسيره قارشوسنده كي لوحه نك

آلته تصادف ايدن ديوار قسمى حركت ايدنيور ظن

ايتدى . كوزلرني اورايه ديكلى . كال دهشته

ديوارك بر قوبى آجايدينى ووردن برينك او طه به

كرديكلى كوردى . بووونه او قدر ناممول ايدى كه

قيز جغز كال حيرتندن ضيف برندى تعجبندن باشقا

برس جيقارامدى . وبلا اختيار دتيره مكه باشلادى

كوزلرينك او كنده اشياي اهتراده كوردى . كندندن

كجى ، مندرك اوزرينه ميت كچي سريلى . بو آدم

كونده لكجياك ، رنجيرلك ايله مشغول بر صنف سفيل اهالى بولوندير مق !

بالانندن تظلملرك ، شكائتلرك ياره ايتمه سى

اوزرينه ديكر براويون باشلادى . تور كاده مهاجرلره

بول بول برلر ، ياره لر ويرلديكى درميان ايله آتشلر

بوسكورن غزته لر ، مهاجرلرك تور كاده آج وسفيل

قالديقتن ، خسته لككلره تلف اولديقتن ، يوزلرجه

عائله كچينمك بولنى بولمايه رق تكرار مأوالرينه عودت

ايتديكندن بخته باشلاديلر . ويانه جرائد و آژانسلى

ده بوا كاذبى نشرده بولغارلره بر آرائق مسابقيه

كيريشتيلر ، سبب ؟ سببى ، ده طوغرى سى سبيلنى

بالاده تعداد ايتك . لكن بونلرك جله سنده تقوق

ايدن وآره صيره ميدان مناقشه به بيسله قونيلان

[اسلاو قونفره سنده اولدينى كچي] بر سبب سياسى

دها وار : مهاجرلر واسطه سيله ماكدونيه بولغار

اتريقه لرينه امكان قالملايجنى ملاحظه سى !!

ايشته شمدي بوتون اسبابى سويله مش ومهاجرت

عابنده قوباريان يايغره لرك ، صاوريلان يالانلرك

ساقلرني آكلاتمش اولدق .

شو مطالعاتك ، بر طاقم خيالپرستانه اميد و بعض

توهات ساقه سيله ، مهاجرت عابنده بولونانلرى باشقه

بر زمين تفكره سوق ايده چكنى اميد ايتمكده يز ،

مهاجرت مسئله سنده يونان و بولغار خيالپرستلرني تقليد

ايتك بزم ايچون هيچده طوغرى دكلدر . ضعيف

بر قلبدن اطرافه هيچ بر قوه ايصال ايديله ميه چكى

كى اطرافدن كله بيسله جك برا كنده قوتلره قليك

علت اصله سنده چاره بولوناماز . تور كيا عالم اسلامك

قاي ، اهايسنك آزالنى ايله ك بويوك مرضى در . بوراسنى

اونو تماز سقى ، دائماً طوغرى دوشونه بيليرز .

ايچرى كيردكده نصكره منغدى قبادى . او طه نك

قبوسنى ده ايچرودن سورمه لهدى . قيزك او كنده

قوللرني كو كسسه قاووشديرمش اولدينى حالده

طور دى ، سيره طالدى ميرلدانيور دى :

— كوزل ، غايت كوزل ! حسن صباح بوقيزك

عشقته تحمل ايدمه مشدر ضانيم . ديمك كه كچ قالدق

فوق العاده تدابير لزوم كوريله جك ، اونيش كون

بلكه ده اقدم كلى ايدم . نه ايسه بلكه بويله سى

دها مناسبدر . (قيزك يانه او طوره رق) بو حسن

حقيقه ارادتمزدن ده انى چيقدى . شمدى به قدر

تصور ايديلان بالانلر مى ميدان قعله قويه بيله چكدر .

بوده نيم سايه مده اولاجقدر . شمدي آكلايورم كه

بويه حركت ايتديكمده تماماً حقلى ايشم . زير اصباح

بندن دائماً قورقه چقدر . نيم ايسه آندن اصلا قورقورم

يوقدر . بن روحم ، او قابدر . بالخاصه بوقيز جغز

سبيله آنى فؤ آندن طوندم ديمكدر . برده جوجق

اولورسه ! البته اولور . بويه شدتلى ماشقه لرك

عقم قالدنى كوروله مشدر .